

Az Interpol hozzájárulása és jövőbeni szerepe a migráncscempészet elleni küzdelemben Európát és a tágabb térséget illetően

INTERPOL's contribution and prospective roles in tackling migrant smuggling concerning Europe and wider area

---

Ciprian-Vasile Maftai

Dr., belügyi attasé
Románia Belügyminisztériuma
mafteimcv@yahoo.com

Absztrakt

Az illegális migráció Európát érintő, de egyben globális válság. Bár az okok, amelyek miatt az emberek elhagyják lakóhelyüket, sokfélék (erőszakos konfliktusok, társadalmi nyugtalanság, gazdasági problémák, az éghajlatváltozás hatásai stb.), az nyilvánvaló, hogy a migráncscempészek könyörtelenül megpróbálják kihasználni nyomorúságos helyzetüket, hogy profitot termeljenek belőle. Ebben a tekintetben rendkívül fontos az Interpol segítségnyújtása a nemzeti hatóságoknak, valamint a bűnüldözési együttműködés területén működő más nemzetközi szervezetekkel és ügynökségekkel való együttműködése a migráncscempészet elleni küzdelemben. Mivel a migráncscempészet az illegális migráció egyik hajtóereje, a szerző véleménye szerint az összetett migráncscempész-hálózatok elleni hatékonyabb fellépés érdekében átfogóbb, célzottabb és testre szabottabb megközelítésre lenne szükség, amely az egyidejű, gyorsabb és összehangolt műveletek megkönnyítését célozza több joghatóság területén.

Cél: Bemutatni, hogy a migránsok cempészése hogyan járul hozzá az illegális migráció súlyosbodásához, illetve az Interpol szerepének ismertetése az Európai Unió és az illetékes ügynökségek támogatásában, valamint új ötleteket keresni, amelyek megoldásokat kínálnak e probléma hatékonyabb kezelésére.

Módszertan: A migráncscempészet elleni küzdelem terén mind operatív, mind stratégiai szinten, valamint a nemzetközi rendőrségi együttműködés területén szerzett komoly tapasztalatok birtokában a szerző empirikus és leíró megközelítést alkalmazva igyekszik rávilágítani a probléma fő elemeire, és ennek alapján hozzájárulni ahhoz a vitához, amelynek célja, hogy ötleteket és megoldásokat

---

Jelen cikk angol változata megjelent a Belügyi Szemle 2023. évi 3. különszámában. DOI link: <https://doi.org/10.38146/BSZ.SPEC.2023.3.12>. A cikk a szerkesztőséghez magyar nyelven érkezett be.

találjon az e bűnügyi jelenség elleni küzdelem hatékonyságának javítására az európai kontinensen és a tágabb térségben.

Megállapítások: A migráncsempész-hálózatok szervesen kapcsolódnak az illegális migráció jelenségéhez, és igyekeznek kihasználni annak okait, valamint kihasználni az emberek kiszolgáltatottságát. Ezek a hálózatok, amelyek igen dinamikusak és összetettek lehetnek, könnyen elterjednek és beszivárognak a nemzeti joghatóságokba, ami a bűnüldöző szervek részéről határozott válaszlépéseket igényel, amelyek nem lehetnek elég hatékonyak egy megbízható, gyors és rugalmas nemzetközi együttműködési folyamat biztosítása nélkül, mind stratégiai, mind gyakorlati szinten. Ebben a tekintetben az Interpol szerepe európai és globális szintű partnereivel együtt alapvető fontosságú.

Érték: A szerző célja, hogy bemutassa a migráncsempészet összetettségét és következményeit Európára nézve, valamint hogy pragmatikusabb, személyre szabottabb és összehangoltabb megközelítést javasoljon a jelenség elleni küzdelemhez.

Kulcsszavak: illegális migráció, migráncsempészet, bűnszervezetek, nemzetközi együttműködés

Abstract

Illegal migration is a major ongoing crisis affecting Europe, but, also, a global one. While the causes determining people to leave their habitat are diverse (violent conflicts, social unrest, economic problems, effects of the climate change and so on), what is obvious is that the migrant smugglers ruthlessly try to take advantage on their plight for profit purposes. In this regard, INTERPOL's assistance to the national authorities, as well as its cooperation with other international organisations and agencies operating in the field of law enforcement cooperation, in countering migrant smuggling, is hugely important. As migrant trafficking is one of the driving forces of illegal migration, in the author's opinion, in order to better counter the complex migrant smuggling networks, it would be needed a more comprehensive, targeted and tailored approach meant to facilitate simultaneous, quicker and coordinated operations in multiple jurisdictions.

Aim: To describe the contribution of trafficking in migrants to the exacerbation of illegal migration, the role of INTERPOL in assisting European Union and its relevant agencies, as well as to contemplate to new ideas leading to solutions meant to tackle more effectively this scourge.

Methodology: Having a solid experience in combating migrant smuggling, both at the operational and strategic level, as well as in the field of international police cooperation, the Author, using both an empirical and a descriptive

approach, tries to highlight the main elements of the problem based on which to contribute to a debate aimed at finding ideas and solutions for improving the efficiency of the fight against this criminal phenomenon, concerning the European continent and a wider area.

Findings: The migrant smuggling networks are intrinsically connected to the phenomenon of illegal migration, looking to exploit its causes and take advantage on people's vulnerabilities. These networks, which could be very dynamic and complex, easily spreads and infiltrates across national jurisdictions, requiring a strong response on behalf of the law enforcement agencies, which cannot be effective enough without ensuring a solid, smart and flexible international cooperation process, both at strategic and practical level. In this respect, INTERPOL's role, alongside its partners at European and global level is essential. **Value:** The author's purpose is that of describing the complexity and the implications of migrant smuggling on Europe, as well as to propose a more pragmatic, tailored and coordinated approach for fighting this phenomenon.

Keywords: illegal migration, migrant smuggling, criminal networks, international cooperation

Interpol – a kezdetektől a megalakulásig és a kiemelkedő eredmények eléréséig

I. Albert monacói herceg 1914-es kezdeményezésére, majd dr. Johannes Schöber, a bécsi rendőrség akkori elnökének köszönhetően 1923-ban létrejött az Interpol,¹ amely az egyik legfontosabb és legelismertebb nemzetközi szervezetté vált, és amelyet az ENSZ 1972-ben hivatalosan is elismert ([URL1](#)).

Az 1956-ban elfogadott és később a változó viszonyokkal való lépéstartás érdekében módosított alapszabálya alapján az Interpol nem csupán a rendőri együttműködés kiemelkedő szervezete, hanem az egész világon hozzájárul a közös rendőri kultúra kialakításához, és a politikai beavatkozások kizárásával alapvetően elősegíti a globális biztonságot, és végső soron az egyének, integritásuk, tulajdonuk és méltóságuk védelmére és biztonságára törekszik.

Elképzelni is nehéz, hogy az Interpol nélkül hogyan lenne lehetséges a nemzetközi és szervezett bűnözés megelőzése, és az ellene való küzdelem. Az Interpol átfogó és rugalmas, a tagállamok rendőri szervei mellett a kormányközi és nem kormányzati nemzetközi szervezeteket is bevonó megközelítéssel mutatja

---

1 International Criminal Police Organization.

meg,² hogy a büntetlenség nem érhető el más országokba vagy akár kontinensekre való meneküléssel, és a bűnüldöző szervek válasza nem áll meg a határon.

Minden modern rendőrség nélkülözhetetlen jellemzője az alkalmazkodóképesség, és az az adottság, hogy folyamatosan hatékony megoldásokat találjon az állandóan változó bűnügyi jelenségek kezelésére, különösen a legsúlyosabb, több joghatóságot érintő jelenségek esetében, mint például kábítószer-kereskedelem, emberkereskedelem, migráncsempészet, lőfegyver-kereskedelem, számítógépes bűnözés, terrorizmus stb. (URL2). Igen jelentős az Interpol szerepvállalása a gyors és hatékony kommunikáció biztosításával, a bizalom kiépítésével és a rendőri erők közötti együttműködés előmozdításával, valamint a tagok és partnerek rendelkezésére bocsátott, személyre szabott eszközök és technikák kidolgozásával, mint például: kapacitásépítés, koordinációs képességek, hírszerzési elemzések, adatbázisokhoz való hozzáférés, határigazgatás, változáskezelési eszközök.

Az Interpol tagjaként egy nemzeti rendőrség „*soha nem marad egyedül*”.³

A migráncsempészet kelepcéje: nyerészkedés a kiszolgáltatott helyzetben lévőkön

Cikkem fő témájául a migráncsempészetet választottam. Ennek okai: a témában szerzett szakmai tapasztalataim, és e jelenség Európára és a tágabb régióra gyakorolt óriási hatásai.

2015-ben több mint egymillió menekült lépte át Európa határait, ami humanitárius és hosszú távú politikai válságot okozott, s ez még napjainkban is megosztja az Európai Uniót és egész Európát (URL3). Ebből az alkalomból néhány új referenciafogalom jelent meg, amelyeket a kontextusból kiragadva akár egy idegenforgalmi útikalauz elemeiként is elképzelhetnénk: nyugat-balkáni útvonal, mediterrán útvonalak stb. Azonban ezek a fogalmak főleg a nyomort, a hiú reményeket, a nézeteltéréseket, a politikai összecsapásokat szimbolizálják.

Az első ilyen jellegű nagy politikai válság sokkolónak bizonyult az Európai Unió számára, amelynek megosztó hatásai a mai napig érezhetőek, ráadásul úgy tűnik, hogy a válság tovább súlyosbodik, és új, keserű oldalait mutatja, mint például a politikai eszközök, amelyeket néha külső és belső célokra egyaránt felhasználnak.

---

2 ICPO-Interpol Alapszabály 41. cikk.

3 „*You'll never walk alone*” – a Liverpool Football Club himnusza (Gerry & The Pacemakers szerzeménye).

Véleményem szerint a migráncscempészet az illegális migráció egyik fő hajtóereje, egy sokoldalú jelenség, amely képes elmosni az elvándorlás kiváltó okait, és gyorsan kihasználni minden olyan lehetőséget, amely növelheti a hatékonyságát, de amely kapcsolódik az alapvető elemeihez is: reklámozás és toborzás, szállítás, a határellenőrzés és a védelem megkerülése, pénzforgalom, az embercsempészek névtelenségének biztosítása stb. A migráncscempészet – nagyságrendje és összetettsége miatt – valószínűleg drámaian befolyásolja az illegális migráció elleni „klasszikus” intézkedések hatékonyságát, beleértve a határbiztonságot, a „kerítéseket”, vagy a menekültügyi politikát, függetlenül attól, hogy azok mennyire jók.

Az embercsempészek kifinomult, gyakran technológiai eszközöket alkalmazó módszerekkel igyekeznek a migránsokat a származási országból a célországba szállítani, hogy anyagi haszonra tegyenek szert, és addig folytatják és fejlesztik tevékenységüket, amíg hálózataik működőképeseek maradnak. Az embercsempészek nem ismerik a jogi vagy erkölcsi normákat, korlátozásokat, mivel egyetlen céljuk egyszerűen a haszonszerzés. E tekintetben minden adandó alkalmat megragadnak, és kihasználják a bűnüldöző hatóságok minden sebezhetőségét. A bűnözők például azonnal kommunikálhatnak és együttműködhetnek egymással a legújabb technológiai eszközök segítségével, amelyek gyakran még arra is lehetőséget nyújtanak, hogy észrevétlenek maradjanak (például online játékkplatformok), és pénzt mozgathatnak „fű alatt” (például a Hawala rendszer segítségével) (URL4). Ugyanakkor a bűnüldöző hatóságok, beleértve a nemzetközi együttműködésüket is, rendeletekhez, törvényekhez, megállapodásokhoz stb. kötöttek, amelyek korlátozzák intézkedéseik rugalmasságát és valós idejű reagálását, így hátrányos helyzetbe hozzák őket a bűnözőkkel szemben.

Amint a migránsok megérkeznek a feltételezett célállomásra, vagy egy tranzitállamban észlelik őket, az embercsempészek „munkája” befejeződik, és a csempészt személyek terheit az érintett államok hatóságai veszik át. Ezen a ponton el kell gondolkodjunk azon, mit lehetett volna tenni a helyzet megelőzése érdekében, és ami még fontosabb, hogy levonjuk a tanulságokat a jelenség kezelésére és megszakítására irányuló reaktív és proaktív képességeink javításához.

Európáról, különösen az Európai Unióról és a schengeni térségről szólva – véleményem szerint – megállapítható, hogy az illegális belépések megakadályozása a határvédelemmel, illetve az illegális migránsok eltávolítása az EU területéről nem lehet megfelelően hatékony a migráncscempészet jelenségének integrált, személyre szabott és átfogó nemzetközi szintű megközelítése nélkül. Egyszerűen azért, mert a migráncscsempészek közreműködésével sokan azok közül, akiknek nem sikerül bejutniuk az EU-ba, vagy akiket visszatoloncolnak, újra megpróbálják, és ráadásul mások is csatlakoznak hozzájuk, ezzel állandóan növelve a nyomást.

Az illegális migráció, amely jelenséget 2010 óta a közel-keleti eseményekkel kapcsolatos vándorlások, valamint újabban az ukrainai történések súlyosbítottak, az egyik legnagyobb kihívás, amellyel az EU szembesül, és amelynek összetettsége és mindenekelőtt a hatékony megoldások meghatározásának és végrehajtásának nehézségei jelentős nézeteltéréseket okoznak a közösségen belül. És ahogy már említettem, a migránsok csempésze az illegális migráció szerves elemének bizonyul, és középpontjában a származási helytől a célországokig terjedő bonyolult csempészhalozatok állnak.

A migránscsempész-hálózatok működéséről meggyőző képet kaphattunk, és egyúttal tevékenységüknek számos tanulsággal szolgáló iskolapéldája volt a 2021–2022-es lengyel–fehérorosz határon kialakult migrációs válság, amely során a toborzók (beleértve az utazási irodákat és más szervezeteket) szerepe nagyon egyértelmű volt abban, miként ő befolyásolják az embereket, hogy eladják megtakarításaikat és eladósodjanak azért, hogy Európába vándorolhassanak. A toborzók által félrevezetett migránsok közül sokan azzal a céllal érkeztek Fehéroroszországba az iraki Kurdisztánból, hogy jobb életet keresve, erőszakkal bejussanak az Európai Unióba.

A Nemzetközi Migrációs Szervezet által a 2021–2022-es fehéroroszországi migrációs válság idején Fehéroroszországból és a szomszédos országokból vizsgatért iraki visszatérők körében végzett felmérés szerint (URL5) „a válaszadók több mint fele (állításuk szerint) kapott valamilyen formában segítséget a migrációhoz (64%). Közülük a legtöbben családtagoktól vagy barátoktól kaptak segítséget (58%), 41%-uk arról is beszámolt, hogy embercsempészt vett igénybe, 38%-uk pedig arról, hogy az utazást utazási iroda közvetítette.”

„Azok közül, akik csempészekről és utazási irodáktól kaptak segítséget, a legtöbben szájhagyomány útján szereztek információt szolgáltatásaikról (68%), [...] egyharmaduk pedig a közösségi médiát használta információszerezésre (29%). A közösségi megbeszéléseken a résztvevők a szájról-szájra terjedést és a közösségi médiát jelölték meg az illegális migrációs útvonalokról, az embercsempészekről és az utazási irodákról szóló információk két elsődleges forrásként. [...] A jelentések szerint az embercsempészek a közösségimédia-platformokat is használják az Európába irányuló illegális migrációs útvonalokról szóló információk megosztására és szolgáltatásaik népszerűsítésére. Az [...] információforrásként megjelölt közösségimédia-platformok közé tartozott a TikTok, a Facebook, az Instagram és a Viber. A felmérésben részt vevők mintegy 70%-a vett fel kölcsönt a migrációs kísérlet finanszírozásához, bár ezt szinte kizárólag családtagoktól és barátoktól tették (a kölcsönkérők 93%-a). A válaszadók fele megtakarításait vette igénybe az utazás kifizetéséhez (53%) és/vagy olyan vagyontárgyakat adott el, mint a háza, földje, autója vagy bútorai.”

Mivel a toborzók és az általuk terjesztett történetek megtévesztik őket, sokan olyan csapdába eshetnek, amely tönkretelheti az életüket, ahelyett, hogy az ígért földje felé vezetné őket. Sokan úgy döntenek, hogy mindenüket, vagy családjuk minden vagyonát arra költik, hogy finanszírozni tudják az európai utazásukat. Amíg pénzüik van, addig az embercsempész-hálózatok segítenek nekik, aztán már csak magukra számíthatnak.

2014-ben, a következő évben kirobbanó migrációs válság előtt, írországi belügyi attaséi megbízatásom idején részt vettem Dublinban egy konferencián (a Chatham House szabályai szerint), ahol egy akkori uniós tisztségviselőt az illegális migráció okairól kérdeztek, különösen azokról a területekről, amelyeket nem érint közvetve vagy közvetlenül egy erőszakos konfliktus. Egy rögtönzött példa formájában válaszolt, ami miatt a hallgatóság egy része „megbotránkozva” hagyta el a termet. *„Egy afrikai faluban valaki kap egy tévét, egy antennát és egy generátort, és a közösség tagjai többek között láthatják »a csodás európai életet«. Aztán jön egy magánszemély, és azt mondja, hogy tudna segíteni nekik – természetesen pénzért cserébe –, hogy eljussanak az öreg kontinensre, ahol jobb életük lenne, és pénzt tudnának küldeni az otthoniaknak. A család eladja jószágait, és kiválasztja egyiküket, hogy elinduljon az útra, amely megváltoztathatja az életüket.”* Akkoriban nem sokat gondolkodtam a témáról, de később jobban megértettem a lényegét.

Egy 2019-es szarajevói magánutazásom során is meglepődtem, amikor egy étterem tulajdonosa elmondta, hogy az előző télen az átutazó migránsoknak köszönhetően – akik gyakran felkeresték az éttermet – tudott túlélni.

A migráns-csempészet nagyon jövedelmező, rendkívül jól szervezett üzlet, és a származási, tranzit- és célországok nemzeti hatóságainak erőfeszítéseivel – még a két- és többoldalú nemzetközi megállapodások által kínált eszközökkel is – csak részben sikerül felszámolni a migráns-csempész-hálózatokat, miközben a szervezők és a főkolomposok nagyon gyakran felderíthetetlenek, és büntetlenül maradnak.

Véleményem szerint ebben a közegben az illegális migráció legfőbb áldozatai azok, akiknek a leginkább szükségük van a nemzetközi közösség védelmére és támogatására, nevezetesen a menekültek, akiket közvetve és közvetlenül érintenek a konfliktusok, zavargások és az elnyomás, és akik többségének nincsenek meg az anyagi és pénzügyi eszközei, ereje és egészségi állapota ahhoz, hogy vállalja a hosszú utat az „európai álm” felé. Ennek következtében sokan közülük még az életüket is elveszítik olyan helyeken, mint a Földközi-tenger. Az illegális migráció bonyolultságában elveszve a menekülteket nehezebb azonosítani és támogatni.

Sokan azok közül, akiket bizonyos szempontból „gazdasági migránsoknak” lehetne minősíteni, s akiket hamis módszerekkel, eszközökkel és információkkal

„meggyőztek” arról, hogy jelentős összegek kifizetésével elinduljanak egy bizonytalan útra az „európai paradicsomba”, soha nem érnek célba, vagy visszaküldik őket. Következésképpen életük megtakarításai, vagy a családjuk által kölcsönzött pénz elveszik, és sok esetben függőségi és szolgai helyzetbe kerülnek, ami jól mutatja, hogy a migráncscempészet mennyire közel áll az emberkereskedelelemhez.

Más súlyos bűncselekmények esetéhez hasonlóan az Interpol különböző eszközökkel segítette a bűnüldöző szerveket világszerte a migráncscempészet elleni küzdelemben, hogy ezáltal növelje kapacitásukat „*e bűncselekmények felderítésére és kivizsgálására, valamint az áldozatok és a kiszolgáltatott személyek védelmére*”, például az alábbiak révén: a rendőrségi együttműködés és az információcsera megkönnyítése; operatív és statikus elemző jelentések készítése a bűnüldözési döntéshozatal támogatása érdekében; a tagországai által végrehajtott transznacionális műveletek támogatása; a bűnüldöző hatóságok segítése kapacitásuk fejlesztésében; a bűnüldözés speciális hálózatainak koordinálása (mint például az Interpol migráncscempészet elleni speciális operatív hálózata) (URL6).

Az Interpolnak a migráncscempészet elleni küzdelem terén végzett globális műveletei elméleti és gyakorlati eszközök alkalmazásával évente több száz bűnözőt azonosítanak, többek között gyakorlati képzésekkel, adatbázisainak és szakértelmének felhasználásával, valamint más különböző szereplőkkel (URL7), köztük uniós ügynökségekkel (Europol, Eurojust, Frontex, Cpol, eu-LISA) és uniós intézményekkel (Európai Parlament, Európai Tanács, Európai Bizottság, Európai Külügyi Szolgálat) való együttműködéssel (URL8).

Az Interpol az Európai Unió és a belügyek területén illetékes ügynökségek kulcsfontosságú partnere a nemzetközi bűnözés és a terrorizmus elleni küzdelemben, amely szilárd partnerségen alapul, és célja annak biztosítása, hogy „mindkét fél teljes mértékben kihasználja a másik fél által nyújtott előnyöket”. Ennek az együttműködésnek fontos eleme az Interpol brüsszeli különleges képviselőinek hivatala, amelynek rendeltetése az uniós és a globális bűnüldözési kezdeményezések és fellépések összehangolásának elősegítése (URL9).

Az együttműködés egyik fő területe az illegális migráció és a migránsok cempésze elleni küzdelem a rendelkezésre álló jogi és gyakorlati eszközök felhasználásával, valamint a kapacitások fejlesztését célzó kezdeményezések, többek között közös projektek révén. „*Figyelembe véve a feladatok, célkitűzések és felelőségek egymást kiegészítő jellegét*” az Interpol és az Europol 2001-ben stratégiai megállapodást kötött⁴ azzal a céllal, hogy „*együttműködést alakítsa-*

---

4 Az Interpol és az Europol között 2001. november 5-én aláírt megállapodás.

nak ki és tartsanak fenn [...] a szervezett és súlyos nemzetközi bűnözés elleni küzdelemben” (URL10; URL11). Az Interpol együttműködik az Europol által 2016-ban létrehozott uniós migráncscempész-központtal (Migrant Smuggling Center) (URL12). Emellett az Interpol 2018-ban létrehozta az Információcsere Központot (Information Clearing House), amelynek célja „az embercsempész-hálózatok elleni küzdelem, valamint az Interpol és az olyan uniós ügynökségek, mint az Europol, a Frontex és az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége közötti nemzetközi partnerség erősítése” (URL13).

Tágabb regionális szinten az Interpol – a bűnözés elleni hatékony fellépés terén, beleértve az embercsempészetet is – együttműködik az EU-val a G5 SAHEL közös haderő támogatásában.

Az együttműködés fokozása iránti eltökéltségüket tükrözi az is, hogy az Interpol és uniós partnerei elkötelezettek egy olyan elektronikus jogsegélyrendszer kifejlesztésének lehetősége iránt, amely jelentősen felgyorsítaná a globális kommunikációs folyamatot ezen a területen.

Szilárd partnerségük részeként az EU hozzájárul az Interpol egyes projektjeinek finanszírozásához, mint például az IDEA-projekt, a Shakara-projekt vagy a Nyugat-Afrikai Rendőrségi Információs Rendszer (URL14).

Az Európai Unió, annak intézményei és tagállamai jelentős és közvetlen érdekeltséggel rendelkeznek az Interpol migráncscsempészethez és az emberkereskedelemmel kapcsolódó kezdeményezéseinek és projektjeinek támogatásában és finanszírozásában, mint például (URL15): „Az emberkereskedelem és a migránsok csempészete elleni küzdelem az Európai Unióban” (2022–2023-as időszak, finanszírozza az Európai Bizottság, költségvetése 158 000 EUR), „Az emberkereskedelem elleni küzdelem a Balkánon” (2021–2023-as időszak, finanszírozza a Német Szövetségi Külügyminisztérium, költségvetése 1 140 000 EUR), „Az emberkereskedelem és a migráncscsempészet elleni küzdelem Afrika szarván” (2022–2024-es időszak, finanszírozza az Európai Unió, költségvetése 642 000 EUR).

Ötletek, megoldások, lehetőségek keresése

Szeretném hangsúlyozni, hogy nem az a szándékom, hogy ötletet adjak, és azt csodaszerként üdvözljem az Európát érintő migráncscsempészet problémájára, hanem inkább az, hogy egy szélesebb körű vitát indítsak el ebben az irányban, amely végül valóban hatékony megoldáshoz vezethet. Ezért kevésbé fontos, hogy mennyire téves és hibás a véleményem, mivel az ezzel kapcsolatos kritikák megszólaltatása valójában a terv része.

Az illegális migráció kezelésének és enyhítésének legmegfelelőbb és leghatékonyabb módjaival kapcsolatos folyamatos dilemma megosztottságot eredményezett az EU tagállamai között: egyesek inkább az áramlás megállítását támogatják, többek között határkerítések építésével, míg mások a migránsok befogadásával kapcsolatos szolidaritást és hasonlókat tartanak a fő megoldásnak.

Nem könnyű egyetlen „mágikus” megoldást találni, de személy szerint meg vagyok győződve arról, hogy az illegális migráció korlátozható lenne a migránsok csempészete elleni küzdelemmel, egy célzott, személyre szabott és átfogó megközelítéssel, regionális vagy akár globális szinten, amelyben az Interpolnak is fontos szerepe van.

Ebben a tekintetben, véleményem szerint, a migránscsempészet egységes és összehangolt módon történő kezelése és megelőzése érdekében megoldás lehetne egy állandó munkacsoport vagy nemzetközi együttműködési központ felállítása.

Egy ilyen központnak a migránsok kereskedelme elleni küzdelemben jártas összekötő tisztviselőkből (rendőrök és ügyészek), szükség esetén az érintett országok (cél-, tranzit- és származási országok) más érintett intézményeinek képviselőiből, valamint az érintett uniós intézmények és ügynökségek, az Interpol és más nemzetközi bűnüldözői fórumok képviselőiből kellene állnia.

Mivel a leginkább érdekelt felek az Európai Unió és tagállamai, a központot elsősorban az EU finanszírozná, és az EU égisze alatt működne, multilaterális státusz és/vagy a részt vevő felekkel kötött munkamegállapodások alapján, határozott idejű, megújítható megbízással.⁵

Meglátásom szerint gyakorlati okokból az lenne a megvalósítható megoldás, ha a központ székhelye egy olyan uniós államban lenne, amely a fő migrációs útvonalak közelében és/vagy az Európai Unió külső határán helyezkedik el.⁶ Először, a megvalósíthatóság felmérése érdekében, kísérleti projektként, korlátozott időre egy munkacsoportot lehetne létrehozni, amely több, a nyugat-balkáni útvonalon vagy annak közelében fekvő országot foglalna magában.

A központ fő tevékenységi körét az információcsere, a rendőrségi/igazságügyi együttműködés és az operatív koordináció képezné.

Az információcserét illetően az Europol és az Interpol központi és stratégiai szerepet játszana, felhasználva eszközeiket és mechanizmusait, beleértve információelemző képességeiket, amelyek például a döntéshozatali folyamat szempontjából alapvető fontosságúak lehetnek. Természetesen a hírszerzési információk cseréjére is sor kerülhetne pontosított esetekben, összekötő tisztviselők útján.

---

5 A szerző által javasolt lehetséges név lehetne: „Migránskereskedelem elleni nemzetközi együttműködési központ” (Centre for International Cooperation against Trafficking in Migrants, lehetséges rövidítés: CENTRAMIG), a továbbiakban: Központ.

6 Például Görögország, Románia, Bulgária, Magyarország, Ausztria stb.

A központ segítséget nyújthatna az EU és az érintett államok bűnüldöző hatóságai számára a jelenség „leltárba vételében”, egy átfogó „harci terv” kidolgozásában, valamint a közös érdekeknek és a változó realitásoknak megfelelő intézkedések rangsorolásában.

Ami a közös műveletek és nyomozati tevékenységek megkönnyítését és összehangolását illeti a központhoz csatlakozó államok joghatóságán belül: úgy vélem, ez lenne a központ lényege, és ez lenne az a terület, ahol a leginkább hozzájárulhatna a migráncscempész-hálózatok elleni küzdelemhez.

Ez óriási jelentőséggel bírna abban, hogy a lehető legtöbb migráncscempész-hálózatot sikerüljön felszámolni azáltal, hogy lehetővé válik a különböző joghatóságok területén egyidejűleg, vagy nagyon rövid időn belül, gyors, összehangolt és integrált módon közös komplex műveletek kezdeményezése, kidolgozása és végrehajtása.

Gyakorlati példaként el tudnám képzelni azt az ideális helyzetet, amikor pusztán egy szállítótól vagy kísérőtől kiindulva⁷ a bűnüldöző hatóságok könnyen felderíthetik és követhetik a szálakat, és sikeresen felszámolhatnak egy olyan hálózatot, amely a Közel-Kelettől Nyugat-Európáig terjeszti ki csápjait, többek között a kulcsfontosságú főszereplőig és szervezőig is eljutva.

A fentiekben ismertetett szakértelme, eszközei, mechanizmusai és hálózatai révén az Interpolnak nagyon fontos szerepe lenne egy ilyen központ működésében, többek között a globális és regionális szintű kapcsolattartásban és együttműködésben való segítségnyújtás révén.

Az egyik legértékesebb tanulság, amelyet szakmai tevékenységem során szereztem, a személyes kapcsolatok és a közvetlen összefogás fontossága – beleértve az operatív szintű együttműködést is – a nemzetközi bűnüldözési együttműködés világában, amelynek jelentősége különösen nyilvánvaló lehet azokban az esetekben, amelyek több joghatóságot érintenek, és ebben a tekintetben a migráncscempész-tökéletes példa.

Így a bizalom kiépítésével és a különböző nemzeti büntetőeljárásai jogszabályok és eljárások közötti megfeleltetés lehetővé tételével a közvetlen együttműködés fő célja az időben történő és hatékony reagálás és fellépés biztosítása, hogy lépést tartson a bűnözés fejlődésével és előrehaladásával, amelynek a bűnüldözés által előírt korlátozásokon kívül kevés gátja van.

A központ működési körén túlmenően a különböző joghatóságokban végzett operatív tevékenységek során összegyűjtött adatok, információk és tény-sorok felhasználhatók egy hatékony megelőzési és tudatosságnövelő mechanizmus kialakításához a migráncscempész-csapdáival kapcsolatban, amely

---

7 Akit például Magyarországon, Ausztriában vagy Németországban fogtak el.

elsősorban – mint a bűnügyi lánc első szegmensére – a származási és tranzit-országokra, valamint a toborzási szakaszra összpontosít. Amint a toborzási szakasz lezárult, a migrációs folyamatot nagyon nehéz megállítani vagy eltéríteni, és gyakran nincs visszaút azok számára, akik mindenüket az embercsempészek kifizetésére fordították. Ezeket a tevékenységeket például az érintett országok illetékes hatóságainak nyújtott tanácsadással, mentorálással és pénzügyi támogatással lehetne megvalósítani annak érdekében, hogy jogi és gyakorlati kereteket megerősítsék, hogy a tudatosító kampányok révén jobb megelőzési kapacitásokat érjenek el, kihasználva minden rendelkezésre álló lehetőséget, mint például a helyszíni felkeresés, vagy az online tevékenységek.

A központ munkájából származó adatok és információk felhasználhatók az EU és más nemzetközi szervezetek és szereplők támogatására is, hogy erőfeszítéseiket a származási országok újjáépítésének, társadalmi és gazdasági fejlődésének támogatására és elősegítésére, illetve az éghajlatváltozás hatásainak enyhítésére összpontosíthassák, ami mind a származási, mind a tranzit- és a célországok számára kedvező hatással bírna.

A cikkben szereplő online hivatkozások

URL1: *Key dates*. <https://www.interpol.int/Who-we-are/INTERPOL-100/Key-dates>

URL2: *What is INTERPOL*. <https://www.interpol.int/Who-we-are/What-is-INTERPOL>

URL3: *Europe's migrant crisis: The year that changed a continent*. <https://www.bbc.com/news/world-europe-53925209>

URL4: *Hawala. How does this informal funds transfer system work, and should it be regulated?* <https://www.imf.org/external/pubs/ft/fandd/2002/12/elqorchi.htm>

URL5: *„A survey of returnees from the Belarusian Migration Crisis” conducted by IOM, released on April 2022*. https://iraqdtm.iom.int/files/BorderMonitoring/2023155636945_DTM_Returnees_From_Belarusian_Migration_Crisis_April_2022.pdf

URL6: *Human trafficking and migrant smuggling. Our response*. <https://www.interpol.int/Crimes/Human-trafficking-and-migrant-smuggling/Our-response>

URL7: *Human trafficking and migrant smuggling. Operations*. <https://www.interpol.int/Crimes/Human-trafficking-and-migrant-smuggling/Operations>

URL8: *INTERPOL and the European Union. Cooperation with EU Institutions and agencies*. <https://www.interpol.int/Our-partners/International-organization-partners/INTERPOL-and-the-European-Union>

URL9: *INTERPOL and the European Union. The Office of the Special Representative of INTERPOL to the European Union*. <https://www.interpol.int/Our-partners/International-organization-partners/INTERPOL-and-the-European-Union>

URL10: *Agreement between Interpol and Europol, signed on 05 November 2001*. https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/agreement_between_Interpol_and_Europol.pdf

URL11: *Partners-collaboration: INTERPOL*. <https://www.europol.europa.eu/partners-collaboration/agreements/interpol>

URL12: *European Migrant Smuggling Centre*. <https://www.europol.europa.eu/about-europol/european-serious-and-organised-crime-centre-esocc/european-migrant-smuggling-centre-emsc>

URL13: *The Information Clearing House*. <https://www.interpol.int/Crimes/Human-trafficking-and-migrant-smuggling/Project-HTSM-European-Union>

URL14: *INTERPOL and the European Union. EU funded projects*. <https://www.interpol.int/Our-partners/International-organization-partners/INTERPOL-and-the-European-Union>

URL15: *Human trafficking and migrant smuggling. Projects (funded by EU and EU members states)*. <https://www.interpol.int/Crimes/Human-trafficking-and-migrant-smuggling>

A cikk APA szabály szerinti hivatkozása

Maftai, C. (2023). Az Interpol hozzájárulása és jövőbeli szerepe a migráncsempészet elleni küzdelemben Európát és a tágabb térséget illetően. *Belügyi Szemle*, 71(11), 2061–2073. <https://doi.org/10.38146/BSZ.2023.11.12>